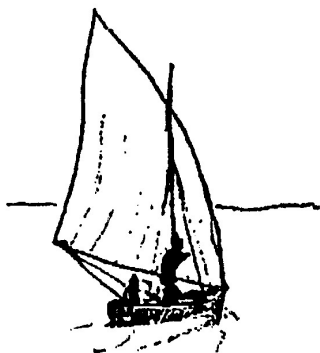

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 2/ 2025 Årgång 41

Lördag 18 oktober bjuder vi in till årets fest och årsmöte i Sundbybergs Folkets hus. Levande musik och lokala specialiteter. Dags att anmäla sig!
Firandet av Kap Verdes 50 år som självständigt land inleddes med en stor ceremoni i Mindelo.

Alcides Amarante i Black Panthers beskriver de långsiktiga sociala effekterna av det stöd vi genom åren givit till Black Panthers.

Nio döda och enorma materiella skador efter höstens regn på främst São Vicente. Ett omfattande stöd- och katastrofprojekt har inletts.

Skolskeppet Gunilla, en flytande gymnasieskola besöker bl.a. Mindelo.

En trumskola på Brava och en basketklubb i Praia delar i år på stöd från projektfonden.

Unga handbollsspelare från Kap Verde har åter deltagit i cup i Göteborg.

Kap Verdes handbollsspelare i Partille Cup firade nationaldagen och landets 50 år av självständighet under en galamiddag i Göteborg den 5 juli.

Firandet tjuvstartade redan 4 juli i Stockholm med en mottagning på Historiska museet följt av middag/fest på restaurang.

Vänskapsföreningen **Amigos de Cabo Verde**

www.caboverde.se
<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör, kassör:

Claes-Göran Åhrén, tel 070-321 09 20

Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt
Pelle Rathsmann
Luis Santos, projektfond
Alicia Borges-Månsson
Maria Santos Vogt
Birgitta Quick
Iolanda Santos Tavares Silva
Madelene Almeida

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

Plusgiro:

92 12 38-2

Swish:

123 582 02 12
(QR-koden bredvid)

Konto för fasta överföringar:

Clearing 9960, konto 3409212382

Rostad kassava *Mandioca assada*

Tillredning 1 timme, tillagningstid 45 min
(beroende på typen av kassava)

Ingredienser (ca 6 portioner)

1 kilo kassava, skalad och kokt i saltat vatten
2,5 dl olivolja
5 stora vitlöksklyftor, krossade
Lite färsk eller torkad chili (valfritt)

Gör så här:

Skala och tvätta kassavan noggrant.

Koka kassavan i bitar tills den är mjuk.

När den är kokt, håll av vattnet, låt svalna, öppna bitarna, ta bort fibrerna och skär i starvar.

Lägg bitarna bredvid varandra i en långpanna eller ugnform.

Ringla över lite olivolja och ställ in den i varm ugn (ca 150°).

Håll resterande olja i en stekpanna och tillsätt vitlöken (ev chili). Stek försiktigt tills den är gyllenbrun.

När kassavan är gyllenbrun, strö den stekta vitlöken över och grädda i ytterligare 2 minuter.

Serveras varm. Men stavarna är också goda att äta kalla som snacks.

Tips:

Det är mycket gott om man, omedelbart efter att bitarna tagits ur ugnen rullar dem i riven parmesanost.

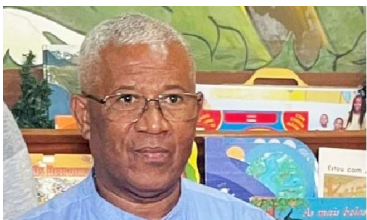
Övers.från portugisiska, Leontina Barreto

Kära medlemmar i Amigos de Cabo Verde

Vi önskar er god hälsa och samma anda av solidaritet och medmänsklighet som ni visat genom åren. Som ordförande för Black Panthers ungdomsförbund vill jag, på uppdrag av förbundet och gemenskapen i Várzea da Companhia uttrycka vår djupaste tacksamhet för ert outtröttliga engagemang, er vänskap och ert stöd under dessa år av partnerskap.

Vi vill förmedla frukterna av detta föredömliga samarbete och skickar därför en sammanfattning av den betydelse detta haft på våra barns, ungdomars och deras familjers liv.

Vi betonar att ert stöd sedan länge sträcker sig långt utanför ramen för vår förskola och når såväl hundratals barn och ungdomar i skolåldern som äldre personer i utsatta situationer. Denna solidaritetsaktion har varit avgörande för att hålla vårt uppdrag vid liv, särskilt efter den kris som orsakades av covid-19-pandemin, som ledde till att viktiga finansieringskällor gick förlorade.

Vi hoppas att dokumentet kan inspirera, stärka och förnya det åtagande som vi tillsammans har gjort för de svagaste i vårt samhälle.

Med hög och broderlig aktning,
Alcides Amarante

Tillsammans förändrar vi liv

- effekten av partnerskapet mellan Black Panthers ungdomsförbund och Amigos de Cabo Verde

Det solidariska partnerskapets utfall

Samarbetet mellan Black Panthers' ungdomsförbund och Amigos de Cabo Verde i Sverige har under årens lopp inneburit en verklig hävstång för social omvandling i stadsdelen Várzea, där förbundet är verksamt.

Här följer några av de viktigaste effekterna av detta ädla partnerskap.

- **Garanterad utbildning för alla barn:** Tack vare ditt stöd utesluts inget barn i förskole-, grundskole- eller gymnasieåldern av ekonomiska skäl.
- **Utökad skoluppföljning:** De barn som får hjälp följs upp från förskolan till avslutad gymnasieutbildning i syfte att undvika avhopp från skolan och uppmuntra till framgångsrika studier.
- **Livsmedels- och läkemedelsstöd:** Alla barn garanteras två varma måltider om dagen, förutom stöd med hygienprodukter och grundläggande mediciner.
- **Människovärde och social återkoppling:** Idag är flera unga människor som började på denna väg utbildade och anställda, som i många fall ger tillbaka till samhället i samma anda av solidaritet som de tagit del av.
- **Stöd till familjer och äldre:** Ert bidrag har också gjort det möjligt för oss att stödja utsatta familjer och äldre som behöver det, särskilt under de svåraste perioderna på året, som jul och skolstart.

Denna mänskliga och sociala investering har gett verkliga, hållbara och varaktiga resultat.

Därför tror vi att vi tillsammans kan gå ännu längre, beröra fler liv och stärka engagemanget för ett mer rättvist, solidariskt och broderligt Kap Verde.

Årsfest

18 Oktober kl. 19:00 - 01:00
Kap Verdes 50-årsjubileum

Liveband med
Neto Amado & Band
DJ Luizinho

Inträde: 200kr vid föransmälan eller 250 kr vid dörren.
Mat (Catchupa) och dryck finns att köpa
OBS - begränsat antal platser – Boka nu !

PROGRAM

17.00 – 18.00 Formellt årsmöte (OBS endast medlemmar!)
18.05 – 18.30 Samtal om Kap Verdes 50 år av självständighet
19.00 – 01.00 Fest!

Folkets Hus Sundbyberg

Sturegatan 12
Nära T-bana, pendeltåg, buss, tvärbana

Inträde 200 kr vid föransmälan eller 250 kr vid dörren
Gratis för barn upp till 14 år

Anmälan via Swish 123 582 02 12
eller Plusgiro 92 12 38-2
(Skriv namn, antal barn + ACV-fest)

123-582 02 12

ACV-fest

Katastroftillstånd i São Vicente - nio döda i översvämningar

Den 11 augusti drabbades São Vicente av orkanen Erin och under fem timmar föll nästan två meter regn. Nio dödsfall har bekräftats och två saknas ännu. El, vatten och kommunikationer skars av och regeringen utlyste omedelbart katastroftillstånd.

- Jag har aldrig sett ett så kraftigt regn med ett så högljutt åskväder som detta, beskrev en invånare i Bela Vista.

Förutom döda och saknade ledde regnet till översvämmade områden, bortsvapta fordon, förstörda vägar, byggnader och företag och att många familjer blev hemlösa.

Enligt ögonvittnen har bron till områdena Salamansa och Baia das Gatas kollapsat. Centrum av Mindelo och dess omgivning översvämmades och i området runt Avenida 12 de Setembro upp mot Ribeira Bote-rondellen uppstod flera skador på anläggningar. Det var också där som två av de nio offren dog, däribland flera barn.

När inrikesminister **Paulo Rocha** infann sig i Mindelo bekräftade han händelserna och uppgav att åtgärder var på gång för att skapa resurser för kommunfullmäktige i São Vicente att hantera den allvarliga situationen på ön.

Skadorna drabbade även området kring Porto Novo på ön Santo Antão och San Nicolão där räddningsteam arbetade för att bedöma skadan och ge stöd till de drabbade.

Ett par dagar senare tillkännagav premiärminister **Ulisses Correia e Silva** en lång rad åtgärder till stöd åt befolkningen, finansierade av nationella fonder för nödåtgärder. Han garanterade en omedelbar tillfällig utbetalning till dödsoffrens och de saknades familjer.

Bland andra åtgärder som aviserats finns tillfälliga bostäder och stöd för renovering av skadade bostäder. Man avser även att bygga subventionerade bostäder och säkerställa vård och psykologiskt stöd till tragedins offer. När det gäller materiella skador kommer man att subventionera återställande av skadade fordon och kompensera för inkomstbortfall för ägare av kollektivtrafik och hyrbilar. Även fiskare, fiskhandlare, jordbrukare etc. stöds av paketet.

För att mildra de omedelbara förlusterna får dessa under tre månader tillgång till en nödinkomst och dessutom prioriterad tillgång till subventionerade mikrokrediter och statliga garantier och en rad andra ekonomiska subventioner. Åtgärderna omfattar främst operatörer och företag som är belägna på öarna São Vicente, Santo Antão och São Nicolau.

Skadorna på räkodlingen i Calhau uppskattas till 5 milj. kr.

Civila organisationer inleder stödinsatser

En beredskapsplan har skapats av ett antal civila organisationer för att mildra regnets skadeverkningar och ge ett snabbt stöd till försörjning och säkerhet för familjerna i de mest drabbade områdena.

Beredskapsplanen består under hösten av stöd till drabbade familjer med mat, vatten, kläder, skor, hygienprodukter, skolmaterial etc, samt stabilisering och reparation av betydande skador på hus som skadats av översvämningarna. Efter möten med familjer, kommunens socialförvaltning och ledande personer i de drabbade områdena har ett dokument upprättats för de civila organisationernas uppgifter:

- omedelbar distribution av livsmedel och evakuering av särskilt drabbade familjer.
- genomförandet av ett program för livsmedelssäkerhet med månatliga matkorgar
- ett socialt program för skolor som syftar till stöd åt drabbade barn med skolmaterial
- stöd med vattenförsörjning, utsäde, jordbruksredskap mm. till jordbrukare och uppfödare som förlorat sin jord.
- säkerställa de drabbades hälsa och hygien.

I ledningen för det arbetet ingår föreningen **Novos Amigos i Mindelo**, som vår förening länge samarbetat med. De har frågat om stöd till genomförandet av planen, dels genom bidrag för återuppbyggnad av skadade bostäder, dels genom insamling av kläder och husgeråd.

Vår förening startade omgående i sociala medier en insamling, som hittills inbringat 25 000 kr som förts över till **Novos Amigos**. Insamlingen fortsätter och behoven är stora. Vill du ge ett bidrag, swisha gärna via QR-koden bredvid.

123-582 02 12

Den svenska honorärkonsuln och kapverdier i Göteborg har även genomfört en insamling av kläder och husgeråd mm. Dessa kommer att fraktas i container till São Vicente i oktober.

Kap Verde firar 50 års självständighet

Firandet av 50-årsdagen för Kap Verdes självständighet inleddes den 25 april i en öppningsceremoni med det Nationella centret för konst och hantverk som värd.

Premiärminister **Ulisses Correia e Silva** lyfte i sitt tal fram valet av 25 april, den dag då Portugals diktatur föll, som en symbol för befrielsekampen i de förra afrikanska kolonierna och påminde om alla de generationer som drömt om och kämpat för självständighet.

- Vi var ett mycket fattigt land, vi dog av hunger och kämpade mot torka. Vi stod emot och gjorde framsteg. Vi är nu ett medelinkomstland och vi är väl positionerade för att uppnå målen för hållbar utveckling.

- Denna motståndskraftiga väg ger oss en anledning att vara stolta över Kap Verde, att tro på oss själva och stärka förtroendet för vårt land.

São Vincents borgmästare Augusto Neves instämde i att detta borde vara ett ögonblick av eftertanke inför landets framtid och Portugals ambasadör i Kap Verde **João Luís Neves Queirós** framhöll den avgörande roll 25 april haft för erkännandet av de förra afrikanska koloniernas självständighet. Han bekräftade också Portugals åtagande att stärka partnerskapet mellan länderna och deras institutioner.

Kap Verdelag i handbollscup

Även i år deltog ett lag från Kap Verde i handbollsturneringen Par-tille Word Cup. Även om laget inte lyckades ta sig ända fram till finalen, var spelarna glada och super-nöjda över att ha deltagit i turneringen. Och liksom förra året blev det ett besök på Liseberg, ordnat av deras landsmän i Göteborg. Det var lika roligt som förra året och laget tackar dem alla. De vill även tacka alla från Stockholm för att de fick äran att vara med på galamiddagen vid firandet av nationaldagen och nationens 50 år av självständighet. Med glädje och nya erfarenheter återvände spelarna till Kap Verde.

Projektstöd till basketförening

Guardians Allies Sports är en idrottsklubb i Praia med ambitionen att främja en social och hälsosam livsstil. Den har fyra tränare och ca 70 spelare från 8 år och äldre, som alla deltar i olika tävlingar. Träningslokalen är nu i uselt skick och kräver omedelbara insatser. Ett hål från en underjordisk avloppstank utgör en stor skaderisk och basketkorgarna måste bytas. De får nu stöd från projektfonden.

Stöd till trumskola

Ett charmigt kulturprojekt på Brava får i år stöd från projektfonden. Det här brevet motiverade deras bidrag för styrelsen.

“Jag bor på Brava och fick idén att lära ut trummor från min son, som vid tre års ålder börjat spela som om han alltid vetat hur man gör. Min farfar var *Clarimundo de Pina*, känd som *"Nhô Mundinho"*, trummans herre.

Han lärde mig tidigt att spela för att kunna avlösa honom vid olika fester. Av hans mer än femtio barnbarn var det mig han valde, men när han dog 2007 förlorade jag motivationen att spela. Hans frånvaro gjorde mig ledsen och han hade skänkt sin trumma till en vän.

Men 2023 beställde jag en trumma, lika min farfars. När jag åter började spela berördes alla som av min farfar och gladdes över att åter känna Bravas genuina tradition. När min tre-årige son ville spela kom idén att undervisa.

Trumman är en del av Bravas kultur och jag fortsätter att spela och föra kunskapen vidare till mina elever. Förra året spelade jag in alla de sånger som sjungs och spelas på fester och köpte sex trummor för att lära mina brorsöner spela och upprätthålla traditionen i vår familj.

Jag tog också med några andra pojkar och insåg att de kunde bli mycket bättre. Skolan började med sex elever och har fortsatt två gånger i veckan. Jag har nu femton elever och men bara sex små trummor och vi behöver ytterligare tio trummor och en egen uniform.”

Nilton Benvindo Pina Gonçalves

Gymnasium på Atlanten - skola året runt på skolskeppet Gunilla

T/S Gunilla med hemmahamn Öckerö är ett av Sveriges största seglande fartyg, en bekväm och modernt utrustad tremastad bark som under större delen av året seglar med elever från tre olika program på Öckerö Gymnasieskola.

Fartyget levererades 1940 till Rederi AB Tel-lus i Oskarshamn och efter flera ägare runt Gotland och på Tjörn togs det 1997 över av Öckerö gymnasieskola i samarbete med *Föreningen mot bättre vetande (MBV)*. Det blev basen för en utbildning där eleverna årligen studerar sex månader i land och tre ombord.

Efter en omfattande ombyggnad finns det nu flera lektionssalar och studierum ombord samt fyrbäddshytter för 38 elever, mäss och utrymme för lärare och befäl mm.

I augusti varje år avgår T/S Gunilla från Öckerö för en resa runt Atlanten med besök i Europa, Syd- och Nordamerika och Karibien. Tanken är att undervisningen ombord skall vara praktiskt inriktad. Av matlagning och inköp av proviant lär man sig pris, näringsvärde och även miljö och hållbarhet. När eleverna lär sig navigation och maskinteknik kommer matematik och kemi in i bilden osv. Vid besök i olika hamnar lär man sig språk och en mångfald av kulturer. Kanske knyter man kontakter till nytta för framtiden.

Under tre månader seglar årskurs två i Europa. I spanska Cadiz byts sedan besättning till årskurs ett som seglar mot Amazonas där man bl.a. studerar regnskogsproblematiken och den annorlunda kultur man har där. Segaltsen går vidare mot Västindien och på Jamaica är det tänkt att den tredje årskursen skall ta vid.

Under T/S Gunillas resor skriver både elever och lärare i en loggbok som publiceras på skolans hemsida, så att alla kan läsa om resorna. Mindelo i Kap Verde är ett omtyckt resmål, som besöktes i början av året och stimulerade till flera inlägg som i följande koncentrat.

Foto Jörgen Hansson

- Bland pastellmålade fasader, vajande palmer och det ständiga ljudet av vågskvalp går jag runt i Mindelos smala gränder. I ett gatuhörn säljer en kvinna fisk, i ett annat står en med nyskördade bananer. Alla vill och behöver sälja, utan nkomst är det svårt att försörja familjen.

- Unga killar ber ofta om pengar, tjejer tigger aldrig. Varför? Den lokala engelskläraren Bitina tror att det är kulturellt, flickor ska vara hemma och ta hand om familjen. De studerar ofta mer, medan fler killar spelar fotboll och driver runt.

- En dag fick vi besök av elever från ett gymnasium. De var väldigt intresserade av båten och vår skola. och efter att vi visat dem runt åt vi blåbärspaj. Sedan blev vi visade runt i deras skola. Det var väldigt intressant att se hur annorlunda den var från vår skola på Öckerö. Vi spelade också fotboll mot deras bästa spelare.